

Styrelsen for Dataforsyning og Effektivisering
Rentemestervej 8
2400 København NV

Sendt pr. mail: ler@sdfе.dk, cc.: simho@sdfе.dk

Dato: 14-08-2017
Vor ref.: CMO/jpc

Dansk Ledningsejerforum: Høringssvar vedr. udkast til forslag til lov om ændring af lov om registrering af ledningsejere (LER2)

Nærværende høringssvar fremsendes på vegne af Dansk Ledningsejerforum (DLF). DLF takker for muligheden for at komme med kommentarer til forslaget.

DLF er samarbejdsorgan og interesseorganisation for danske ledningsejerorganisationer og regionale eller landsdækkende ledningsejere.

Medlemmer af DLF er:

- Danske Vandværker
- Dansk Energi
- Dansk Fjernvarme
- DANVA
- Naturgasselskaberne v/ DGC
- FDA - Forenede Danske Antenneanlæg
- Teleselskaberne v/ TDC og Telia

Foreningens fælles høringssvar er ikke nødvendigvis et endeligt udtryk for medlemmernes fuldstændige bemærkninger til høringen, idet der kan være individuelle, uddybende kommentarer fra de enkelte ledningsejere.

Det skal indledningsvis bemærkes, at DLF er bekendt med høringssvaret fra Dansk Energi, og at DLF er generelt enig i disse bemærkninger. DLF kan bakke op om bemærkningerne til de enkelte bestemmelser såvel som generelle bemærkninger i Dansk Energis høringssvar. Disse gentages derfor ikke her.

Samlet vurderer DLF, at lovforslaget har gennemgået en positiv bearbejdning og væsentlig forbedring i forhold til de tidlige prøvhøringssforslag. Endvidere noterer DLF med glæde, at det nu - rent lovgivningsmæssigt - fastslås, at ledningsoplysninger skal forefindes på gravstedet.

Generelle kommentarer

Det må fastholdes, at en graveaktør fortsat skal være forpligtet til at tilrettelægge arbejdet på baggrund af udleverede ledningsplaner og til at eftersøge ledningerne - om nødvendigt ved en *søgegravning*, hvilket er fast praksis. Graveaktøren kan alene subsidiært forlange, at ledningsejeren foretager en fysisk påvisning på stedet.

I det omfang en graveaktør principielt selv er i stand til at lokalisere ledningerne ud fra ledningsplaner og søgegravninger, skal graveaktøren altså ikke kunne kræve påvisning.

Dette skal fremgå klart af lovgivningen.

I den forbindelse må det understreges, at en påvisning - i overensstemmelse med praksis - som altovervejende hovedregel består i markering af ledningens forløb (tracé). Kun i *yderst sjældne* tilfælde vil en påvisning indebære frigravning af ledningen.

Bemyndigelseslovgivning

Høringsforslaget er en bemyndigelseslov, hvor mere end en tredjedel af bestemmelserne bemyndiger ministeren til at fastsætte nærmere regler for området af såvel økonomisk som teknisk karakter. Dét gør det særdeles vanskeligt at bedømme lovforslagets såvel praktiske som økonomiske konsekvenser for ledningsejerne.

De mange åbne spørgsmål, som ministeren siden skal udmønte svar på i bekendtgørelser, er bekymrende. Vil der blive stillet krav, som det i praksis bliver meget vanskeligt eller måske umuligt at imødekomme? Vil den økonomiske byrde, som derved pålægges ledningsejerne, give mulighed for kompensation fx via indtægtsrammerne?

De mange åbne spørgsmål indebærer også, at bedømmelsen af fordele og ulemper ved lovforslaget efter alt at dømme hviler på et temmelig usikkert grundlag. Der kan næppe herske tvivl om, at der ligger endog ganske store omkostninger gemt i en række af forslagene.

Den videre proces

DLF mener derfor, det er af største vigtighed, at ledningsejerne inddrages tæt og tidligt i de faglige beslutninger vedrørende krav til form og indhold af ledningsoplysninger, således at der opnås størst mulig troværdighed og anvendelighed i oplysningerne.

DLF vurderer, at det mest fornuftige er at forebygge gennem bedre og mere tilgængelig information frem for at behandle skaden, når den er indtruffet, og at der rent samfundsøkonomisk er mest ræson i at flytte såvel udgifts- som arbejdsbyrder væk fra fysiske graveskader til forebyggelsen heraf.

Alle de forhold, der endnu ikke er belyst i forslaget, vil have stor indflydelse på det nye LER's succes. Det er ønskværdigt, at ledningsejere og graveaktører tildeles mere både formel og reel indflydelse på de nærmere afklaringer.

Det er afgørende for opnåelse af succes med nærværende projekt, at de krav, der stilles til fremtidig indhentelse, udlevering og håndtering af ledningsoplysninger er velbegrundede og teknisk mulige for den enkelte forsyningsinfrastrukturejer, samt at der etableres ét system med ét samlet sæt af standarder.

Tidsplan

Tidsplanen levner 3 år til digitalisering for dem, der ikke allerede har digitaliseret. Man skal bare være opmærksom på, at det ikke som sådan giver mening at konvertere data, før et udvekslingsformat og krav til indhold mv. er fastlagt nærmere. Spørgsmålet om tidsfrister må derfor besvares i relation til, hvornår udvekslingsformatet mv. er fastlagt.

Bureaukrati og balance

Krav om ”logning” af graveskader kan virke som unødigt, administrativt bureaukrati. Der bør således ikke fastsættes krav om, at noget skal registreres, førend der er et klart defineret formål med registreringen.

Man kan befrygte en potentiel risiko for, at ”balancen” i byrder forrykkes ud over de forhold, der allerede på nuværende tidspunkt fastlægges i loven, hvorved bl.a. ledningsejers forpligtelser ift. påvisning af ledninger skærpes, mens graveaktørernes forberedende arbejde ift. vurdering af forholdene på stedet, samt vurderingen af ledningsoplysningernes kvalitet og eventuel gravning af prøvehuller (søgegravning) tilsvarende lempes.

Specifikke kommentarer

Ad 2.1.2., side 9, afsnit 3 (”Beføjelsen vil blive udmøntet [...])

Bemærkning: Der tales udelukkende om x, y og dybde. For ledningsejere, som har stive rør, arbejder man hovedsageligt med x, y, z-koordinater og ikke nedstiks dybde. Som udgangspunkt bør x, y, z være den foretrukne præference og *ikke* nedstiksybder, som for øvrigt forringes løbende med, at der laves terræn forandringer (disse dokumenteres som hovedregel ikke af ledningsejerne).

For så vidt angår z-koordinater udleveres sådanne dog kun, såfremt de er umiddelbart tilgængelige for udlevering hos den enkelte ledningsejer, hvilket ikke altid er tilfældet.

Ad 2.2.2., side 12, afsnit 7 (”Ledningsejerregistret vil derimod efter omstændighederne [...])

Bemærkning: Der bør være en logningsmekanisme, hvor man i tilfælde af tvistheder kan se de data, som ledningsejer har fremsendt til Ledningsejerregistret, samt hvad graveaktøren har fået tilsendt.

Ad 2.2.2., side 12, afsnit 8 (”Ledningsejerregistret vil derimod ikke være ansvarlig [...])

Bemærkning: Forslaget indebærer, at Ledningsejerregister holdes skadefrit, hvis ledningsejer fremsender data for sent. Det er ikke hensigtsmæssigt, at ledningsoplysninger først fremsendes, når alle oplysninger fra samtlige ledningsejere er modtaget. Dette betyder, at graveaktøren ikke kan gå i gang med sit planlægningsarbejde, hvis blot et enkelt system fx rammes af tekniske fejl.

Ved fremsendelse af dele af ledningsoplysningerne bør det derfor tydeligt markeres, hvilke ledningsejere, der mangler at svare. LER- løsningen bør kontrollere for, om ledningsejernes systemer er oppe og kan levere data. Fx vil overgravning af et kommunikationskabel til en ledningsejer eller andre *force major*-lignende situationer medføre, at denne ikke kan kontaktes eller ikke kan komme i kontakt med LER, og den centrale LER-løsning skal derfor kunne generere en meddelelse til graveaktøren herom.

Graveaktøren skal altid sikre sig, at samtlige ledningsoplysninger er modtaget og må rykke relevante ledningsejere i situationer, hvor ledningsoplysninger ikke er modtaget.

Nøjagtighedsklasser

Ad 2.3.2., side 15, afsnit 5 ("Det foreslås endvidere [...])

Bemærkning: Der lægges op til, at der kan fastsættes nøjagtighedsklasser. I arbejdet med ajourføringen af DS462 blev det på et møde afholdt den 18. maj 2017 aftalt, at der kunne arbejdes med 5 klasser således: $\pm 0,25$ m, $\pm 0,50$ m, $\pm 1,00$ m, $\pm 2,00$ m og "uoplyst".

Samgravning

Ad 2.4.2., side 17, afsnit 1 ("Det foreslås i § 1, nr. 16 (lovens § 9 c), at [...])

Bemærkning: Det nævnes, at brugen af samgravningsmodulet kun er frivillig, da det ellers hører under vejloven. DLF forventer, at en søgning i Ledningsejerregistret vedrørende samordning under alle omstændigheder vil opfylde ledningsejernes forpligtigelse til at søge mulig samgravning, og at Ledningsejerregistret tilsikrer dette.

Gebyrloft

Ad 3., side 20, afsnit 7 ("I forbindelse med idriftsættelse af de nye funktioner [...])

Bemærkning: Det anføres, at gebyrloftet vil kunne hæves til 250.000 kr. og dermed langt mere end det nuværende loft på 104.000 kr. Efter lovforslaget lægges der op til en fortsættelse af den nuværende gebyrstruktur med betaling pr. m².

Dansk Ledningsejerforum har tidligere foreslået, at dette princip ændres til en betaling pr. forespørgsel, da dette vil give en langt mere rimelig betaling. Hvis der i stedet betales fx 100 kr. pr. forespørgsel, kan gebyrloftet helt afskaffes, og dermed vil der reelt blive tale om en rimelig fordeling af udgifterne, således at de brugere, der benyttes systemet mest, også betaler herfor. I dag er der brugere af systemet, der lige netop rammer loftet i løbet af et år og betaler ca. 100.000 kr., mens der er brugere, der - i kraft af omfanget af deres graveaktiviteter - allerede efter få måneders brug rammer loftet, og dermed "kører gratis" resten af året. Sidstnævnte opnår derved en fordel på bekostning af mindre graveaktører, hvilket sandsynligvis forvrider konkurrencen i markedet.

Eksempel: Når en ledningsejer skal planlægge et nyt tracé, fx til en ny biogasledning, er det helt naturligt at søge ledningsoplysninger for et bredt tracé, og så efterfølgende - med kendskabet til hvor andre ledninger er beliggende - fastlægge tracéet for den nye ledning. Hvis der fx laves en forespørgsel på et område på 500 m x 10 km, koster en sådan forespørgsel efter lovforslaget 10.000 x 500 x 0,03 kr. = 150.000 kr., hvilket oplagt er helt urimeligt, når det blot er en computer, der besvarer henvendelsen.

DLF foreslår derfor, at gebyrstrukturen ændres til et gebyr pr. forespørgsel. Dette vil også gøre betalingsopgørelsen langt nemmere, da man undgår en arealberegning af det søgte areal.

Nærmere om "brokermodellen":

Målet med udveksling af ledningsoplysninger gennem LER skal være, at det nye LER-system medfører såvel forbedringer som besparelser for både ledningsejere og graveaktører, uden at nogen derved påføres urimelige ekstraomkostninger eller tunge, administrative ekstraopgaver.

LER-systemet vil - på sigt - vokse voldsomt i kompleksitet, datamængde og mængden af systemafhængigheder. Udvikling af store IT-systemer er erfaringsmæssigt forbundet med tilsvarende risici for fejludvikling, tunge og u hensigtsmæssige brugerflader, budgetoverskridelser, forsinkelser mv.

DLF anbefaler derfor, at LER-systemet udvikles og igangsættes i mindre dele over længere tid, således at der bliver rig mulighed for opsamling af erfaringer og evaluere disse.

Såfremt der ønskes yderligere information, står DLF naturligvis til rådighed herfor.

Med venlig hilsen

Carl-Vilhelm Rasmussen, formand
pva. Dansk Ledningsejerforum